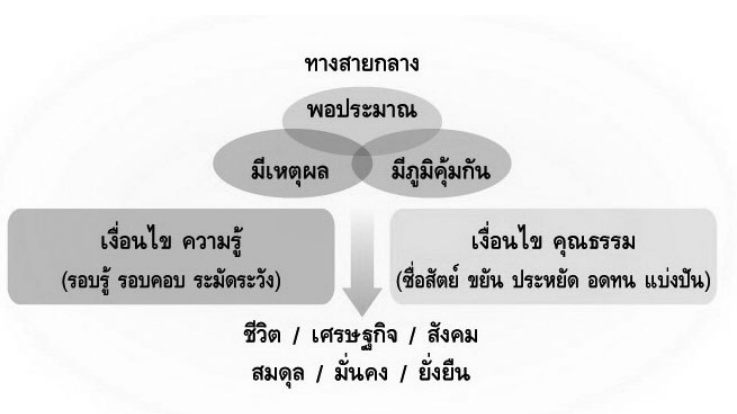

ตัวเลข

๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข บทสรุปของเศรษฐกิจพอเพียง อธิบายได้ดังนี้
๓ ห่วง ได้แก่

ห่วงที่ ๑ คือ พอประมาณ หมายถึง พอประมาณในทุก
อย่าง ความพอดี ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียน
ตนเองหรือเบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน

ห่วงที่ ๒ คือ มีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับ
ระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดย
พิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาด
ว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ห่วงที่ ๓ คือ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๒ เจือนไข ได้แก่

เจือนไขที่ ๑ เจือนไขความรู้ คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ

เจือนไขที่ ๒ เจือนไขคุณธรรม คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต.

๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ อัตราส่วนการจัดสรรที่ดินแบบทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

พื้นที่ประมาณ ๓๐% ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อให้มีน้ำใช้สม่ำเสมอตลอดปี โดยเก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้งหรือระยะฝนทิ้งช่วง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์และปลูกพืชน้ำต่างๆ

พื้นที่ประมาณ ๓๐% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี โดยไม่ต้องซื้อหาในราคาแพง เป็นการลดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่ง

ตนเองได้

พื้นที่ประมาณ ๓๐% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ พืชผัก พืชสมุนไพร ฯลฯ ผสมผสานอย่างหลากหลายในพื้นที่เดียวกัน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือจากการบริโภคก็นำไปขายได้

พื้นที่ประมาณ ๑๐% ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทาง คันดิน โรงเรือนและสิ่งก่อสร้างอื่น รวมทั้งคอกเลี้ยงสัตว์ เรือนเพาะชำ นางเก็บผลิตผลการเกษตร ฯลฯ.

๔ หน้า ๓ รส แนวคิดเรื่องการแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกรทางภาคใต้ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

บรมนาถบพิตร

๔ น้ำ คือ น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเค็ม และน้ำเปรี้ยว

๓ รส คือ รสจืด รสเค็ม และรสเปรี้ยว.

๔,๖๘๕ จำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทยตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติ เพื่อขจัดปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของพสกนิกรชาวไทย.

ก

กปร., สำนักงาน ชื่อส่วนราชการระดับ
กรมในกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี
ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์
๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

สำนักงาน กปร. หรือ สำนักงาน
คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสาน
งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เดิมเป็นหน่วยงานใน
กองวางแผนเตรียมพร้อมด้านเศรษฐกิจ สำนักงานคณะ
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรียกว่า
‘สำนักงานเลขานุการ กปร.’ ต่อมายกฐานะขึ้นเป็นสำนักงาน
คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) แต่ยังคงสังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ต่อมา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ขยาย

ขอบเขตการพัฒนาออกไปกว้างขวางยิ่งขึ้น วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะรัฐมนตรี โดยนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี จึงได้มีมติอนุมัติในหลักการให้สำนักงาน กปร. แยกออกจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยกฐานะเป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นไป และเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ในหมวด ๒๑ มาตรา ๔๖ (๔) ให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นกรม อยู่ในกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางในการรับและประมวลพระราชดำริ เพื่อการประสานดำเนินงานและติดตามประเมิน

ผลโครงการในพระราชดำริให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สุข
ของประชาชน.

กระดาษสา, โรง ชื่อโครงการ

ส่วนพระองค์ที่พระบาท
สมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ
บพิตรทรงจัดตั้งขึ้นเพื่อ
ศึกษาทดลองทำกระดาษ

สา ภายในบริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

โรงกระดาษสาเริ่มดำเนินงานเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยจัด
สร้างอาคารโรงกระดาษสาเฉลิมพระเกียรติขึ้น เนื่องในโอกาส
มหามงคลที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใน
รัชกาลที่ ๙ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เพื่อให้เป็น
สถานที่ต้นแบบสำหรับกระบวนการผลิตกระดาษสาแบบครบ
วงจร

พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เริ่มโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก
กระดาษสาเป็นดอกไม้ประดิษฐ์ชนิดต่างๆ และของชำร่วย โดย
ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวง
อุตสาหกรรม และมีที่ปรึกษาทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน
สนับสนุนโครงการ

พ.ศ. ๒๕๓๗ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ ได้เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพให้แก่ นักศึกษาวิทยาลัย

ในวังชาย โดยน่านักศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมภายในโรง
กระตาศาเฉลิมพระเกียรติของโครงการส่วนพระองค์สวน
จิตรลดา

พ.ศ. ๒๕๔๑ เริ่มนำพันธุ์ปอสาไทยมาประยุกต์ใช้ผลิต
กระตาศาญี่ปุ่นโดยผ่านกระบวนการต้มและฟอกขาว แล้วใส่
สารยูรามีน (Auramine) เพื่อให้เยื่อกระจายตัวและเพิ่มความ
เหนียวกับความเงาให้กระตาศา ใช้ตะแกรงซ้อนแบบญี่ปุ่น
เพื่อให้กระตาศามีความบางเรียบ มีสีมันสดใส เหมาะกับการ
แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องเขียนและงานบาติก.

กระตางผักตบชวา, โรง ชื่อโครงการส่วนพระองค์ที่พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงจัดตั้งขึ้น
เพื่อศึกษาทดลองการใช้
ประโยชน์จากผักตบชวา
ภายในบริเวณสวนจิตรลดา
พระราชวังดุสิต

โรงกระตางผักตบชวา
เป็นโครงการที่พระบาท

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมี
พระราชดำริให้นำผักตบชวามาสร้างประโยชน์นอกเหนือจาก
การทำปุ๋ยอินทรีย์และเชื้อเพลิงชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรม
วิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วม
กับโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา จึงได้ทดลองใช้ผักตบ

ชาวผลิตเป็นกระถางต้นไม้ที่มีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยในตัวเอง และมีอายุใช้งานได้นานประมาณ ๓-๖ เดือน

กระถางจากผักตบชวาเมื่อใช้เพาะชำจนพืชเจริญเติบโตสมควรแก่การนำไปปลูกลงดินแล้ว สามารถนำไปขุดหลุมฝังดินปลูกได้ทั้งกระถาง โดยไม่ต้องทุบทำลายหรือกำจัดทิ้งเหมือนกระถางดินเผาหรือถุงพลาสติก และยังเป็นปุ๋ยของพืชด้วย.

การเกษตรที่สูง การทำการเกษตรบนพื้นที่ที่ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่สูงทางภาคเหนือของประเทศไทย เนื่องจากมีความสูงจากระดับน้ำทะเลมากถึง ๗๐๐-๒,๕๐๐ เมตร และอยู่ห่างจากเส้นศูนย์สูตรมากกว่าส่วนอื่นของประเทศ ทำให้มีลักษณะเด่นอย่างหนึ่งคือ อากาศจะหนาวเย็นกว่าในพื้นที่อื่น สามารถปลูกพืชที่ชอบอากาศหนาวได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ที่เป็น

ประโยชน์ในด้านป่าไม้ ไม้ผล พืช ผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ หรือ พืชไร่ พืชที่ไม่เคยให้ผลผลิตในประเทศไทยมาก่อนก็สามารถปลูกเพื่อการค้าได้ เช่น แอปเปิล สาลี่ ท้อ พลับ พลัม บัวยกาแพะราบีกา กีวี ราสพ์เบอร์รี่ มะเดื่อฝรั่ง ลิ้นจี่ ไพรทรม ถั่วแดงหลวง เห็ดหอม อะเซเลีย อัลสโตรมีเรีย ฯลฯ ส่วนพืชบางชนิดก็ปลูกได้ดียิ่งขึ้นบนที่สูง เช่น สตรอว์เบอร์รี่ องุ่น ข้าวสาลี ผักกาดหอมห่อ เซเลอรี เอ็นไดฟ์ กะหล่ำปลีแดง โกโบ มันฝรั่ง ปวยเล้ง คาร์เนชั่น แกลดิโอลัส กุหลาบ เบญจมาศ เยอร์บีรา สแตติส ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีพืชหลายชนิดที่สามารถปลูกได้ตลอดปีบนที่สูง เช่น ผักต่างๆ มันฝรั่ง ไม้ดอกและไม้ประดับ จึงทำให้เกิดการปลูกพืชนอกฤดูได้อีกด้วย.

การผลิตยาจากสมุนไพร โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุขอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

การผลิตยาจากสมุนไพรเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมีพระราชดำรินำสมุนไพรมาใช้ผลิตยาด้วยเทคโนโลยีการประดิษฐ์ทางเภสัชกรรมที่เหมาะสม ง่ายและประหยัด แต่คงฤทธิ์และสรรพคุณของตัวยาสสมุนไพรวัว

หลักการสำคัญของแนวพระราชดำริคือการนำความรู้ด้าน
เภสัชศาสตร์มาผลิตผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ใช้เป็นยา โดยพัฒนา
ทั้งระบบ ตั้งแต่การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ การเพาะเลี้ยง
และขยายพันธุ์พืชสมุนไพร ตลอดจนการวิจัยและศึกษาสรรพคุณ
และฤทธิ์ทางยา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้นำไปใช้

ตัวอย่างโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สนอง
แนวพระราชดำริ เช่น โครงการตามพระราชดำริสวนป่าสมุนไพร
ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา
โครงการพระราชดำริฟื้นฟูป่าในภูมิภาคต่างๆ โครงการสวน
พระองค์สวนจิตรลดา ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเพาะเลี้ยงเห็ดหลินจือ
สำหรับบริโภค ฯลฯ.

การผสมผสานระหว่างพืชน้ำกับระบบเดิมอากาศ โครงการบริหาร
จัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาหน้าเฝ้าเสียอันเนื่องมาจากพระราช
ดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
บรมนาถบพิตร

การผสมผสานระหว่างพืชน้ำกับระบบเดิมอากาศเป็น

การใช้ธรรมชาติผสมผสานกับเทคโนโลยี ด้วยการสร้างบ่อดักสารแขวนลอยและปลูกต้นกกอีเป็ดเพื่อใช้ดักกลิ่น และปลูกผักตบชวาเพื่อดูดซับสิ่งสกปรกและโลหะหนัก จากนั้นใช้กังหันน้ำชัยพัฒนาและแผงท่อเติมอากาศให้กับน้ำเสียตามความเหมาะสม ตลอดจนให้สิ่งสกปรกตกตะกอนก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรโปรดให้นำโครงการนี้มาทดลองที่หนองโสน จังหวัดสกลนคร ผลปรากฏว่าน้ำในหนองโสนใสสะอาดขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้น.

การพัฒนาที่ยั่งยืน คณะกรรมาธิการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development: WCED) องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ว่า ‘รูปแบบของการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมและยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง’.

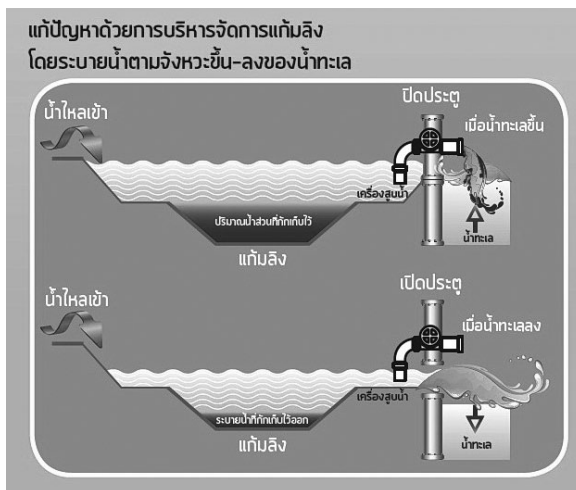
การมีส่วนร่วม หลักการทรงงานประการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แนวคิดคือการเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชน หรือความต้องการของสาธารณชน

เพราะการรู้จักรับฟังอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลาย มาอำนวยการปฏิบัติบริหารงานให้ประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์.

การระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

การระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มเป็นการขุดคลองระบายน้ำภายในบริเวณพื้นที่ลุ่มให้ไหลออกจากพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังอยู่เป็นประจำ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำอุทกภัยและช่วยให้ใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ จากนั้นจึงก่อสร้างประตูระบายน้ำทำหน้าที่ควบคุมการกักเก็บน้ำในคลอง และช่วยป้องกันน้ำท่วมจากบริเวณด้านนอกไม่ให้ไหลย้อนเข้าไปในพื้นที่

ตัวอย่างโครงการการระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มอันเนื่อง

มาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เช่น โครงการแก้มลิง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรพระราชทานพระบรมราชาธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, มูลนิธิ ชื่อหน่วยงานที่พระบาท

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๙ อาคารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และที่โรงเรียนวังไกลกังวล ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน ประจวบคีรีขันธ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรได้พระราชทานเงินจำนวน ๕๐ ล้านบาท ที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ทูลเกล้าฯ ถวายเนื่องในวโรกาสที่พระองค์ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เป็นทุนประเดิมก่อตั้งมูลนิธิ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์งานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เป็นตราของมูลนิธิฯ โดยได้ถ่ายทอดสดออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์หลักคือนำระบบโทรคมนาคมมาช่วยพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้โรงเรียนที่ขาดแคลนครูสาขาวิชาต่างๆ และอยู่ห่างไกลความเจริญได้รับโอกาสเท่าเทียมกับโรงเรียนในเมือง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดตั้งสถานีส่งโทรทัศน์และสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในเขตพระราชฐาน ณ โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อส่งสัญญาณไปยังโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลความเจริญทั่วประเทศ ถือว่าได้รับพระราชทานการสอนวิชาเดียวกัน สอนโดยครูคนเดียวกัน เวลาเดียวกัน คุณภาพเดียวกัน เป็นการขจัดความเหลื่อมล้ำในเรื่องการศึกษา และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สถาบันวิทยุโทรทัศน์ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยถ่ายทอดสดการเรียนการสอนตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนวังไกลกังวล ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ รวม ๑๒ ช่อง ๑๒ ชั้น นอกจากนี้ยังมีช่องการอาชีพ ช่องอุดมศึกษา และรายการนานาชาติอีกอย่างละ ๑ ช่อง รวมทั้งสิ้น ๑๕ ช่อง ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เป็นประจำทุกวัน และมีรายการสอนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ รายการสารคดีพระราชทาน ‘ศึกษาทัศน์’ และสารคดีต่างประเทศ

ปัจจุบัน มูลนิธิฯ ได้เพิ่มช่องทางให้สามารถรับชมการเรียนการสอนได้อีก ๓ ช่องทาง คือ

ช่องทางที่ ๑ ระบบ e-Learning ผ่านเว็บไซต์ www.dlf.ac.th โดยเลือกเข้าชมได้ทั้งแบบถ่ายทอดสด (Live Broadcast) หรือแบบย้อนหลัง (On Demand) ได้ภายในระยะเวลา ๑ ปี

ช่องทางที่ ๒ Application ‘DLTV on Mobile’ ในการรับชมบนมือถือหรืออุปกรณ์พกพาอื่นๆ ได้ทั้งระบบปฏิบัติการ Android และ IOS

ช่องทางที่ ๓ ระบบ eDLTV เป็นการนำวีดิทัศน์ สไลด์ บรรยาย ใบความรู้ หรือใบงานมาแปลงเป็นเนื้อหา e-Learning เรียกว่า eDLTV ระดับประถมศึกษา eDLTV ระดับมัธยมศึกษา และ eDLTV เพื่อพัฒนาอาชีพ ซึ่งทั้งหมดสามารถเรียนแบบออฟไลน์ (Offline) ได้โดยการบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์

แม่ข่าย (Server) หรือ External Hard Drive แล้วนำไปเชื่อมต่อใช้งานบนคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer) หรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Laptop).

ก้า, โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ ชื่อโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่บ้านโนนสังข์ ตำบลธาตุนม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรง

พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาวางโครงการเพื่อก่อสร้างโครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้า จังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครราชสีมา เพื่อช่วยแก้ปัญหาในเรื่องน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน และช่วยราษฎรในท้องถิ่นบริเวณสองฝั่งลำน้ำก้าให้มีน้ำใช้ในการเกษตร การอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้า อันเนื่องมาจากพระราชดำริเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๘ มีลักษณะ

งานก่อสร้าง ๓ งาน คือ

๑. งานก่อสร้างประตูระบายน้ำ ๗ แห่ง เพื่อเก็บกักน้ำ
ยกระดับน้ำให้สูงขึ้น และบรรเทาอุทกภัย

๒. งานก่อสร้างระบบส่งน้ำ ๑๖ แห่ง เพื่อส่งน้ำให้พื้นที่
ชลประทาน ๑๖๕,๐๐๐ ไร่

๓. งานก่อสร้างพัฒนาหนองบึงขนาดใหญ่ ๑๕ แห่ง เพื่อ
เป็นแก้มลิงเก็บกักน้ำ.

กุยบุรี, โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า ชื่อโครงการอนุรักษ์
และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่บ้านรวมไทย
หมู่ ๗ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่ากุยบุรี เป็นโครงการ
ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ
บพิตรมีพระราชดำริให้กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พิจารณาดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี รูปแบบเดียวกับการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้และระบบนิเวศให้กลับคืนโดยเร็วที่สุด โดยการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้สำหรับสัตว์ป่าให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุข และใกล้เคียงธรรมชาติดั้งเดิมมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง รวมถึงการคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าในบริเวณโครงการและพื้นที่ใกล้เคียง มิให้ถูกบุกรุกทำลาย ตลอดจนป้องกันการลักลอบล่าสัตว์ป่า และมีให้สัตว์ป่าลงมาในบริเวณพื้นที่ของราษฎร อันจะเป็นการเสริมสร้างทัศนคติและความสำนึกรับผิดชอบที่ต้งามต่อประเทศชาติให้กับประชาชนในท้องถิ่น และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่าอีกด้วย.

เกลือเสริมไอโอดีน, โครงการ โครงการ
พัฒนาด้านสาธารณสุขอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

โครงการเกลือเสริมไอโอดีน

เริ่มต้นจากการเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ ทรงพบว่าประชาชนที่มารับเสด็จป่วยด้วยโรคคอตีบอันเป็นผลมาจากการขาดสารไอโอดีนเป็นจำนวนมาก เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมชมกิจกรรมของวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ทอดพระเนตรการสาธิตการทำงานของเครื่องผสมเกลือไอโอดีนซึ่งทางวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ได้ผลิตขึ้นและน้อมเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพระราชทานให้แก่จังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือที่ราษฎรประสบปัญหาขาดสารไอโอดีน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พิจารณาแก้ไขปัญหาการขาดสารไอโอดีนของราษฎร โดยการสำรวจพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ถึงปัญหาและความต้องการเกลือ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีปัญหาและความต้องการไม่เหมือนกัน โปรดให้สำรวจเส้นทางเกลือบริโภค และศึกษาแหล่งผลิตเกลือบริโภค เพื่อนำไอโอดีนไปผสมในกระบวนการผลิต สำหรับพื้นที่ที่ไม่สามารถเข้าไปเติมสารไอโอดีนในเกลือได้ ก็ทรงแนะนำให้จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่นำเกลือผสมไอโอดีนออกไปแจกจ่ายให้กับประชาชนถึงหมู่บ้านต่างๆ แทน นอกจากนี้ยังสนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนาเครื่องผลิตเกลือผสมไอโอดีน ซึ่งในเวลาต่อมาก็ได้มีโครงการณรงค์ให้ใช้เกลือไอโอดีนในการประกอบอาหาร ให้ความรู้เรื่องการขาดสารไอโอดีนแก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม.

เกษตรผสมผสาน การทำการเกษตรตั้งแต่ ๒ กิจกรรมขึ้นไปในพื้นที่

เดียวกัน และกิจกรรม
เหล่านี้สัมพันธ์กันโดย
ไม่เกิดผลเสียต่อสิ่ง
แวดล้อม เช่น ปลูกพืช
เลี้ยงสัตว์และทำประมง
ในพื้นที่เดียวกัน.

เกษตรอินทรีย์ การทำการเกษตรด้วยหลักธรรมชาติบนพื้นที่ที่ไม่มี
สารพิษตกค้าง และหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนของสารเคมีทางดิน
น้ำ และอากาศ เพื่อส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความ
หลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้
กลับคืนสู่สมดุลธรรมชาติ โดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์หรือสิ่ง
ที่ได้มาจากการตัดต่อพันธุกรรม รวมถึงใช้ปัจจัยการผลิตที่มี
แผนการจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.

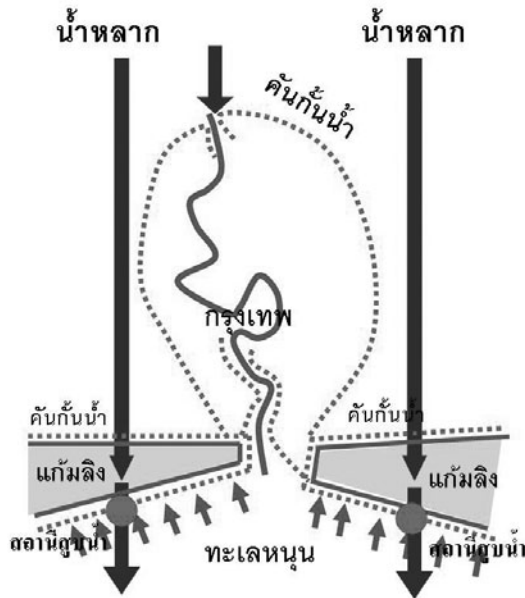
แก้ปัญหาที่จุดเล็ก หลักการทรงงานประการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แนวคิดคือการมองปัญหาในภาพรวม (Macro) แต่แก้ปัญหาที่จุดเล็กๆ (Micro) เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ถ้าปวดหัวก็คิดอะไรไม่ออก เป็นอย่างนั้นต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน...มันไม่ได้เป็นการแก้อาการจริง แต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อที่จะให้อยู่ในสภาพที่คิดได้ แบบ (Macro) นี้เขาจะทำแบบร้อยทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย อย่างบ้านคนอยู่ เราบอกบ้านมันผุดตรงนั้น ผุดตรงนี้ ไม่คุ้มที่จะซ่อม เอาดกลงรื้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มีที่อยู่ วิธีทำต้องค่อยๆ ทำ จะไประเบิดหมดไม่ได้...”.

แก้มลิง ชื่อโครงการแก้ปัญหาอุทกภัยตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

แก้มลิงเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและบรรเทาอุทกภัย โดยการผันน้ำที่ไหลบ่ามาปริมาณมากในช่วงฝนตกไปเก็บไว้ในพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นแอ่งตามธรรมชาติ หรือขุดขึ้นเพื่อรองรับและกักเก็บน้ำ และระบายออกทะเลในช่วงที่น้ำทะเลลดลง

แนวพระราชดำริแก้มลิงเกิดขึ้นช่วงกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเผชิญวิกฤตน้ำท่วมใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ พระองค์ทรงนำหลักการเก็บอาหารไว้ในกระพุ้งแก้มของลิงมา

เป็นแนวทางบรรเทาปัญหาน้ำท่วม โดยจัดหาสถานที่เก็บกักน้ำตามจุดต่างๆ ในกรุงเทพมหานครเพื่อรองรับน้ำฝนไว้ชั่วคราว เมื่อถึงเวลาที่คลองพอจะระบายน้ำได้จึงระบายน้ำจากส่วนที่กักเก็บไว้ออกไปสู่ทะเล โดยใช้หลักทฤษฎีแรงโน้มถ่วงของโลกหรืออิทธิพลน้ำขึ้น-น้ำลงตามธรรมชาติ

ลักษณะของโครงการแก้มลิง จะดำเนินการระบายน้ำออกจากพื้นที่ตอนบนเพื่อให้น้ำไหลลงคลองพักน้ำที่ชายทะเล จากนั้นเมื่อระดับน้ำทะเลลดลงจนต่ำกว่าน้ำในคลอง น้ำในคลองจะไหลลงสู่ทะเลตามธรรมชาติ ต่อจากนั้นจะเริ่มสูบน้ำออกจากคลองที่ทำหน้าที่แก้มลิงเพื่อให้น้ำตอนบนค่อยๆ ไหลมาเอง จึงทำให้น้ำที่ท่วมพื้นที่ลต่น้อยลง จนในที่สุดเมื่อระดับ

น้ำทะเลสูงกว่าระดับในคลองจึงปิดประตูระบายน้ำ โดยให้น้ำไหลลงทางเดียว (One Way Flow) นอกจากจะช่วยระบายน้ำและลดความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมแล้ว ยังช่วยอนุรักษ์น้ำและสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะการไหลป่าของกระแสน้ำจะช่วยเจือจางน้ำเน่าเสียในคลองให้มีคุณภาพดีขึ้น และจะช่วยผลักดันน้ำเน่าเสียให้ระบายออกไปสู่ทะเลได้ในที่สุด

ปัจจุบันมีแก้มลิงทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานครกว่า ๒๐ จุด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ฝั่งธนบุรี เนื่องจากมีคลองจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีพื้นที่น้ำท่วมซึ่งมีการใช้โครงการแก้มลิง เช่น พื้นที่ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง พื้นที่คลองมหาชัย-คลองสนามชัย พื้นที่คลองสุนัขหอน.

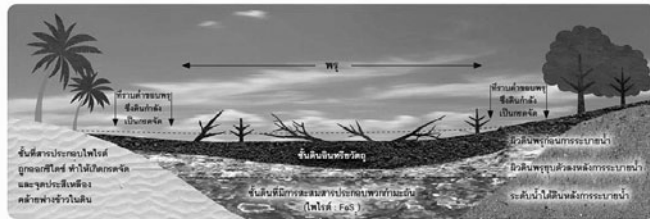
แก้มลิงดิน ชื่อกระบวนการแก้ปัญหาสภาพดินเปรี้ยวหรือดินเป็นกรด ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

แก้มลิงดินคือกระบวนการปรับปรุงดินเปรี้ยวให้สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ โดยใช้วิธีขังน้ำไว้ในพื้นที่เพาะปลูกเพื่อเร่งปฏิกิริยาเคมีในดิน กรรมวิธีนี้จะกระตุ้นให้สารไพไรต์ (Pyrite) ในดินทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในอากาศและปล่อยกรดกำมะถัน (Sulfuric acid) ออกมา ทำให้ดินเปรี้ยวอย่างรุนแรง วิธีการเร่งดินให้เปรี้ยวจัดหรือเป็นกรดจัดอย่างรุนแรงนี้ พระองค์ทรงเรียกว่า “การแก้มลิงดิน” หรือ “การทำให้

ภาพแสดงขั้นตอนการเกิดดินเปรี้ยวในบริเวณพรุและที่ราบลุ่มพรุ ในท้องที่จังหวัดนราธิวาส

พุ่มไม้กำลังถูกตามธรรมชาติ

เมื่อน้ำถูกระบายออกไป ดินจะถูกแห้งตัวขึ้นในส่วนล่าง ส่วนดินแห้งตอนบนจะเป็นกรด

เมื่อน้ำระเหยออกไปมากขึ้น ความหนาของดินที่เป็นกรดจะเพิ่มขึ้น และชั้นดินอินทรีย์วัตถุตอนบนจะบางลง

ดินโกธ” จากนั้นใช้ระบบชลประทานนำน้ำมาเจือจางดินเปรี้ยว แล้วปรับสภาพพื้นฟูดินด้วยปูนขาว ทำสลับไปมาจนดินมีสภาพดีพอที่จะใช้ในการเพาะปลูกได้.

แก๊สชีวภาพ, โครงการผลิต โครงการพัฒนาด้านพลังงานจากมวลชีวภาพอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

โครงการผลิตแก๊สชีวภาพเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงพระ

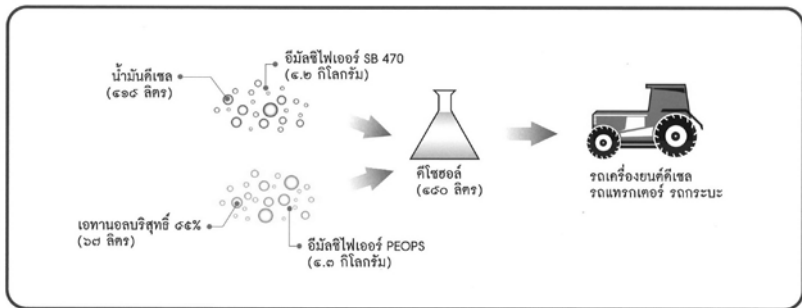
กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาเริ่มศึกษาวิจัยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยนำเศษวัสดุจากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เศษพืช และมูลสัตว์มาหมักในถังหรือบ่อที่มีสภาพไร้อากาศในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อให้เกิดแก๊สชีวภาพ ซึ่งกว่าร้อยละ ๕๐ โดยปริมาตรเป็นแก๊สมีเทน (Methane) ที่มีคุณสมบัติจุดติดไฟและให้ความร้อนได้ มีน้ำหนักเบากว่าอากาศและไม่มีกลิ่น ส่วนแก๊สที่เหลือประกอบด้วยคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon dioxide) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulfur dioxide) และแก๊สอื่นๆ จากนั้นนำแก๊สชีวภาพที่ได้มาใช้เป็นเชื้อเพลิงแก่ระบบการผลิตโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรภายในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา

ต่อมา ได้พัฒนาระบบแก๊สชีวภาพขนาดเล็กสำหรับครัวเรือน และระบบแก๊สชีวภาพขนาดใหญ่สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดย่อมและขนาดใหญ่ โครงการศึกษาวิจัยนี้ได้นำไปสาธิตและใช้ประโยชน์ที่สถานีวิจัยทับทวง จังหวัดสระบุรี โดยนำมูลโคไปหมักเพื่อผลิตแก๊ส

ชีวภาพ แล้วนำแก๊สที่ได้ไปปั่นกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้ในสถานีวิจัย ผลปรากฏว่า แก๊สชีวภาพปริมาตร ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้ค่าความร้อน ๓,๐๐๐-๕,๐๐๐ กิโลแคลอรี และสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๑.๒๕ กิโลวัตต์.

แผนภูมิขั้นตอนการผลิตก๊าซชีวภาพและสูตรการผสม
ที่โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

แก๊สชีวภาพและคังโซล, การผลิต การผลิตแก๊สชีวภาพและคังโซล

เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

การผลิตแก๊สชีวภาพและคังโซลในประเทศไทยเกิดจากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาได้ศึกษาการผลิตเอทานอลจากอ้อยเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน เพราะมีพระราชดำริว่า “อาจเกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันและราคาอ้อยตกต่ำในอนาคต การแปรรูปอ้อยเป็นเอทานอลจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้อีกทาง”

ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงทั้งคุณภาพและกำลังการผลิต เอทานอลอย่างต่อเนื่อง โดยปรับปรุงความบริสุทธิ์ของเอทานอล จาก ๙๕% ให้มีความบริสุทธิ์ ๙๙.๕% และได้ทดลองผสม เอทานอลด้วยสัดส่วน ๑๐% ในน้ำมันเบนซิน ซึ่งใช้ได้ผลดี และ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย [ปัจจุบันคือ บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.] ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย สถานีบริการแก๊สโซฮอล์เพื่อให้บริการแก่รถยนต์ที่ใช้ใน โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ ปตท. ได้ ดำเนินการทดสอบการใช้แก๊สโซฮอล์ในรถยนต์ พบว่าช่วยลด มลพิษ ประหยัดน้ำมัน และไม่มีผลต่อสมรรถนะ และได้มีการ ผลิตแอลกอฮอล์จากหัวมันสด โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยได้ทดลองจำหน่ายเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ในสถานีบริการน้ำมันของบางจาก ๕ แห่ง ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยมีราคาจำหน่ายต่ำกว่าน้ำมันเบนซินไร้ สารตะกั่วออกเทน ๙๕ เล็กน้อย ซึ่งได้ผลตอบรับที่น่าพอใจ

โครงการดีโซฮอล์เริ่มขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยโครงการ ส่วนพระองค์สวนจิตรลดาทดลองผสมแอลกอฮอล์ ๙๕% กับ น้ำมันดีเซลและสารอิมัลซิไฟเออร์ ซึ่งมีคุณสมบัติทำให้แอล- กอฮอล์กับน้ำมันดีเซลผสมเข้ากันได้โดยไม่แยกกันที่อัตราส่วน ๑๔ : ๘๕ : ๑ ระยะแรกได้ทดลองใช้ดีโซฮอล์กับเครื่องยนต์ ดีเซล เช่น รถแทรกเตอร์ของโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา พบว่าสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ดีพอสมควรและสามารถลด

ควัณด่ำลงไปประมาณ ๕๐%

ปัจจุบันดีโซฮอลเป็นโครงการศึกษาวิจัยภายในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาเท่านั้น ยังไม่มีการนำออกมาใช้ในเชิงพาณิชย์.

โกลเด็น เพลซ (Golden Place) ชื่อร้านค้าปลีกตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร

โกลเด็น เพลซ (Golden Place) เป็นร้านค้าปลีกที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเป็นต้นแบบร้านค้าปลีกเพื่อคนไทย เริ่มกิจการครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ดำเนินงานโดยบริษัท สุวรรณชาติ จำกัด ในพระบรมราชูปถัมภ์ ภายในร้านรวบรวมผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากโครงการตามพระราชดำริโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา สินค้าเกษตรปลอดสารพิษตามมาตรฐานสากล สินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าท้องถิ่นที่มีคุณภาพ โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพถึงแหล่งผลิต รวมทั้งมีสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปวางจำหน่ายเพื่อให้มีตัวเลือกที่หลากหลายในร้านด้วย.

ขาดทุนคือกำไร หลักการทรงงานประการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แนวคิดคือการทำอะไรที่ต้องเสีย แต่ในที่สุดจะได้สิ่งที่เสียคืนมาในทางอ้อม หรือการกระทำใดๆ ถ้าเรายอมลงทุนลงแรงไปก็เหมือนเสียเปล่า แต่ในที่สุดเรากลับได้รับผลดีทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ประเทศต่างๆ ในโลกในระยะ ๓ ปี มานี้ คนที่ก่อตั้งประเทศที่มีหลักทฤษฎีในอุดมคติที่ใช้ในการปกครอง ประเทศล้วนแต่ล่มสลายลงไปแล้ว เมืองไทยของเราจะสลายลงไปหรือเมืองไทยนับว่าอยู่ได้มาอย่างดี เมื่อประมาณ ๑๐ วันก่อน มีชาวต่างประเทศมาขอพบ เพื่อขอโอวาทเกี่ยวกับการปกครองประเทศว่าจะทำอย่างไร จึงได้แนะนำว่า ให้ ‘ปกครองแบบคนจน’ แบบที่ ‘ไม่ติดกับตำรา’ มากเกินไป ทำอย่างมีสามัญคติ มีเมตตากันก็จะอยู่ได้ตลอด ไม่เหมือนกับคนที่ทำตามวิชาการ ที่เวลาปิดตำราแล้วไม่รู้อะไรจะทำอย่างไร ลงท้ายก็ต้องเปิดหน้า

แรกเริ่มต้นใหม่ ‘ถอยหลังเข้าคลอง’ ถ้าเราใช้ตำราแบบอะลุ่มอล่วยกัน ในที่สุดก็เป็นการดี ให้โอวาทเขาไปว่า ‘ขาดทุนเป็นการได้กำไร’ ของเรา นักเศรษฐศาสตร์คงค้านว่าไม่ใช่ แต่เราอธิบายได้ว่า ถ้าเราทำอะไรที่เราเสีย แต่ในที่สุดที่เราเสียนั้นเป็นการได้ทางอ้อม ตรงกับงานของรัฐบาลโดยตรง เงินของรัฐบาลหรืออีกนัยหนึ่งคือเงินของประชาชน ถ้าอยากให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ก็ต้องลงทุน ต้องสร้างโครงการซึ่งต้องใช้เงินเป็นร้อย พัน หมื่นล้าน ถ้าทำไปเป็นการจ่ายเงินของรัฐบาล แต่ไม่เข้าประชาชนจะได้รับผล ราษฎรอยู่ดีกินดีขึ้น ราษฎรได้กำไรไป ถ้าราษฎรมีรายได้รัฐบาลก็เก็บภาษีได้สะดวก เพื่อให้รัฐบาลได้ทำโครงการต่อไป เพื่อความก้าวหน้าของประเทศไทย ถ้า ‘รู้ รัก สามัคคี รู้เสียสละ’ คือการได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

ข้าว, ธนาคาร สถานที่เก็บข้าวไว้เพื่อบริการแก่เกษตรกรอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ธนาคารข้าวเป็นสถานที่เก็บข้าวไว้เพื่อบริการแก่เกษตรกร เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา

ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทดลองจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในเขตอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้พระราชทานข้าวเปลือกจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ใหญ่บ้านหลายหมู่บ้าน เพื่อให้เป็นทุนเริ่มกิจการธนาคารข้าว

ธนาคารข้าวใช้ลักษณะการบริหารงานอิงการบริหารงานแบบธนาคาร มีข้าวเปลือกเป็นทรัพย์สินสำหรับปล่อยกู้ ผู้กู้เพื่อการบริโภคและ/หรือเพื่อการทำพันธุ์ต้องเสียดอกเบี้ยในรูปของข้าวเปลือกในอัตราต่ำ (หรือในรูปอื่นแล้วแต่เกณฑ์) ผู้ทำหน้าที่บริหารงานคือ กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่และมีสิทธิ์ในการกู้เช่นเดียวกับเกษตรกรทั่วไป โดยต้องมีการจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบและดูแลยังฉางเพื่อการเก็บรักษาให้มั่นคงแข็งแรงอยู่เสมอ

ประโยชน์ของธนาคารข้าว นอกจากจะเป็นแหล่งอาหารสำรองของหมู่บ้านแล้ว ยังช่วยสร้างรากฐานสำคัญของการพัฒนาและสร้างความสามัคคีของชุมชนด้วย.

ข้าวพันธุ์พระราชทาน ข้าวที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงทดลองปลูกภายในสวนจิตรลดา มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชทานให้เกษตรกรนำไปปลูกเพื่อขยายพันธุ์ต่อไป

ข้าวพันธุ์พระราชทานคือข้าวที่ได้รับการปรับปรุงและ

พัฒนาสายพันธุ์จนมีคุณภาพดี เหมาะสำหรับที่ชาวนาจะนำไป
ขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีทั้งข้าว
นาสวนและข้าวไร่ เช่น

ข้าวพันธุ์บุษราคัม ๑ เป็นข้าวหอมนุ่ม คุณภาพเมล็ด
คล้ายพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ ให้ผลผลิตสูง

ข้าวสังข์หยดพัทลุง เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมที่ปลูก
ในจังหวัดพัทลุง โดยปลูกได้ปีละ ๑ ครั้ง นิยมกินแบบข้าวกล้อง
ข้าวซ้อมมือ ซึ่งจะให้ประโยชน์มากกว่าข้าวกล้องและข้าว
ซ้อมมือทั่วไป

ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เป็นข้าวที่มีคุณภาพการหุงต้ม
ดี สุกแล้วหอม นุ่ม เหนียว

ข้าว กข ๔๑ เป็นข้าวเจ้าที่ให้ผลผลิตสูง คุณภาพการสี
ดีได้ข้าวเต็มเมล็ด

ข้าว กข ๖ เป็นข้าวเหนียวที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้รังสีชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ หุงสุกแล้วมีกลิ่นหอม

ข้าวดอกพะยอม เป็นข้าวไร่ คือข้าวเจ้าพันธุ์พื้นเมืองภาคเหนือที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี ปลุกแฉกกับดินยางพาราได้

ข้าวลิ้มผิว เป็นข้าวเหนียวที่มีรสชาติโดดเด่น มีกลิ่นหอม หากสีเป็นข้าวกล้อง เมื่อหุงสุกแล้วจะเคี้ยวกรุบ หนึบภายในนุ่มเหนียว อุดมไปด้วยสารอาหาร

นอกจากจะมีการทดลองทำนาข้าวสำหรับเพาะปลูกในพื้นที่ราบแล้ว ยังมีพระราชดำริให้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่ปลูกบนภูเขาและหุบเขา รวมถึงที่ดอน เนื่องจากในแต่ละพื้นที่นั้นมีสภาพที่แตกต่างกัน และมีความต้องการน้ำที่แตกต่างกันอีกด้วย.

ขุดลอกหนองบึง โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาการ

ขาดแคลนน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

การขุดลอกหนองบึงเป็นวิธีการขุดลอกดินในหนองน้ำหรือบึงธรรมชาติที่ตื้นเขินหรือถูกมนุษย์บุกรุกทำลาย เพื่อเพิ่ม

พื้นที่รองรับน้ำฝนให้ได้ปริมาณมากขึ้น เมื่อมีฝนตกมาก น้ำก็จะไหลลงไปในหนองน้ำหรือบึงธรรมชาตินี้ สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ได้ในฤดูแล้ง.

ขุนด่านปราการชล, เขื่อน ชื่อเขื่อนเก็บกักน้ำที่สร้างขึ้นตามแนว

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่บริเวณบ้านท่าด่าน ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือเขื่อนคลองท่าด่าน เป็นเขื่อนคอนกรีตบดอัดแน่น สูง ๙๓ เมตร ยาว ๒,๗๒๐ เมตร สร้างปิดกั้นแม่น้ำนครนายก (คลองท่าด่าน)^๑ ความจุอ่างเก็บน้ำ ๒๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ทำหน้าที่เก็บกักน้ำช่วงฤดูฝน ช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำนครนายกซึ่งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงทุกปี ช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้ในการเกษตรและการอุปโภคบริโภค และแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในเขตจังหวัดนครนายก

เขื่อนขุนด่านปราการชลเริ่มดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินทรง

^๑ แม่น้ำนครนายกมีต้นน้ำอยู่ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ไหลผ่านน้ำตกเหวนรก ลำน้ำช่วงที่อยู่ต่อน้ำตกเหวนรกจนถึงบ้านท่าด่าน เรียกว่า คลองท่าด่าน ลำน้ำที่ไหลต่อจากคลองท่าด่านจึงเรียกว่า แม่น้ำนครนายก ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปราจีนบุรี กลายเป็นแม่น้ำบางปะกง

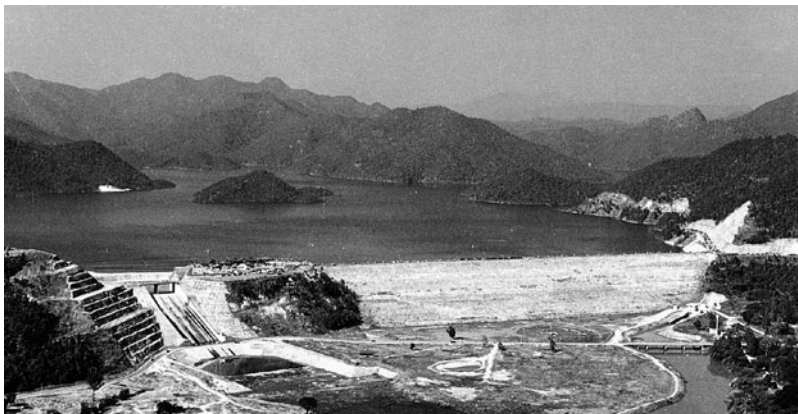

วางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อสร้างแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๔๘ พระราชทานชื่อว่า ‘เขื่อนขุนด่านปราการชล’ เพื่อเป็นเกียรติแก่ ขุนด่าน หรือ ขุนหาญพิทักษ์ไพรวัง ผู้รวบรวมกองกำลังดักข่มโจมดีที่ทัพเขมรในสมัยอยุธยา.

ขุนแม่กวัง, โครงการพัฒนาพื้นที่ป่า ชื่อโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่กวัง ตำบลป่าเมี่ยง ตำบลเทพเสด็จ ตำบลหลวงเหนือ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่

โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวังอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมีพระราชดำริให้จังหวัดเชียงใหม่

กรมชลประทาน และกรมป่าไม้ นำผลการศึกษาและวิจัยของ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มาขยายผลเพื่อพัฒนา และให้บริการแก่ราษฎรในพื้นที่โครงการ โดยดำเนินการ ป้องกันรักษาป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์อยู่ให้เป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธารและที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ตลอดจนรักษาสภาพแวดล้อม และฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายจนเสื่อมโทรมให้คืนสู่สภาพป่า ที่สมบูรณ์ดังเดิม นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด กระหม่อมให้จัดและพัฒนาที่ดินทำกินให้แกราษฎร พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม ทั้งในด้านการเกษตรและนอก การเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่สำหรับราษฎรที่ อาศัยอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่โครงการ ตลอดจนการ พัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในด้านแหล่งน้ำและที่ดินทำกิน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่

โครงการให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น.

เขตบางขุนเทียนและเขตภาษีเจริญ, โครงการแก้ปัญหาน้ำท่วม

โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานครอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

โครงการแก้ปัญหาน้ำท่วมเขตบางขุนเทียนและเขตภาษีเจริญเกิดขึ้นช่วงกรุงเทพมหานครเผชิญวิกฤตน้ำท่วมใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ตามแนวทางหลวงสายธนบุรี-ปากท่อ กับตามแนวคลองพระยาราชมนตรี และทอดพระเนตรคลองพระยาราชมนตรี บริเวณที่ไหลผ่านสะพานรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย ตลอดจนประตูประบายน้ำปลายคลองพระยาราชมนตรี

ที่ระบายน้ำลงสู่คลองสนามชัย เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๖

จากนั้น พระราชทานพระราชดำริให้กรุงเทพมหานคร กองกำลังรักษาพระนคร กรมชลประทาน การรถไฟแห่งประเทศไทย และกรมทางหลวง ร่วมดำเนินการปรับปรุง ขุดลอก ขยายคลองต่างๆ เช่น คลองพระยาราชมนตรี คลองศิริวร คลองหมื่นแถม คลองชีเหล็ก คลองตาปลั่ง กับให้พิจารณาใช้เครื่องผลักดันน้ำที่สะพานรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย ข้ามคลองสายต่างๆ ที่แคบและน้ำไหลช้า เพื่อให้ให้น้ำไหลเร็วขึ้น และระบายน้ำได้มากขึ้น นอกจากนั้น ให้พิจารณาขุดช่องลัดที่ประตูระบายน้ำปลายคลองพระยาราชมนตรี เพื่อให้ น้ำจากคลองพระยาราชมนตรีระบายลงสู่คลองมหาชัยได้มากขึ้นด้วย เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมดแล้ว จะช่วยให้สภาพน้ำท่วมในเขตบางขุนเทียนและเขตภาษีเจริญลดลงได้รวดเร็วขึ้น.

เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แนวคิดคือเข้าใจปัญหา เข้าใจประชาชน เข้าใจงานที่ปฏิบัติและงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนการเข้าถึง คือเข้าถึงทุกพื้นที่ เข้าถึงจิตใจประชาชน และ พัฒนา คือพัฒนาในทุกด้านควบคู่กันไป กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบ.

หลักการทรงงานตามแนวพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

เข้าใจ

คือการสร้างให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลพื้นฐาน
ด้วยการศึกษาข้อมูลทุกมิติของชุมชน ค้นหารากฐานของปัญหา
และรวบรวมองค์ความรู้ของโครงการพระราชดำริทั่วประเทศ

เข้าถึง

เป็นเรื่องการสื่อสารและการสร้างความมีส่วนร่วม
โดยมุ่งสื่อสารสร้างความเข้าใจ และความมั่นใจกับชุมชน
ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน
และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนามากที่สุด

พัฒนา

เป็นเรื่องของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน สร้างทีมที่เสีย
การออกแบบหลักสูตรและเมนู การพัฒนา การศึกษาดูงาน
แลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติของชุมชน
รวมทั้งการให้ทีมที่เสียให้คำแนะนำในชุมชน และติดตามสนับสนุน

เขาชะงุ้ม, โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม ชื่อโครงการ

พัฒนาแบบบูรณาการตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม เป็นโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา และพระราชพิธีรัชมิ่งคลาภิเษก บนพื้นที่ที่พลตำรวจตรีทักษ์ บัณฑสิทธิ์ ณ อยุธยา ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายที่ดิน

บริเวณตำบลเขาชะงุ้ม
อำเภอโพธาราม จังหวัด
ราชบุรี เนื้อที่ประมาณ
๗๐๐ ไร่ ซึ่งเดิมเป็น
ฟาร์มปศุสัตว์ ที่ดินถูก
ชะล้างพังทลายและทำ
ให้เสื่อมโทรมจนเกือบ

ใช้ประโยชน์ไม่ได้ อีกทั้งได้มีการขุดดินลูกรังไปใช้ประโยชน์
อีกด้วย

ต่อมานายสี วรรณเทวี ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินซึ่งอยู่
ติดกับพื้นที่โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม
เขาชะงุ้มทางทิศเหนือให้กับมูลนิธิชัยพัฒนาเพิ่มเติมอีก ๖๓ ไร่
๑ งาน ๓ ตารางวา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดชฯ ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้พัฒนาที่ดินแปลงดัง
กล่าวเป็น ๓ ส่วน คือให้ฟื้นฟูสภาพป่า ดำเนินการพัฒนา และ
ปล่อยไว้ในสภาพเดิม อีกทั้งยังมีพื้นที่อีกส่วนหนึ่งที่อยู่ติดกับ
พื้นที่โครงการซึ่งมูลนิธิชัยพัฒนาจัดซื้อเพิ่มเติม มีจำนวน
๙๑ ไร่ ๓ งาน ๙๑ ตารางวา ทำให้ในปัจจุบันมีพื้นที่โครงการ
จำนวนทั้งสิ้น ๘๔๙ ไร่ ๓ งาน ๒๒ ตารางวา

การดำเนินโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ศึกษา
วิจัยและสาธิตทดสอบวิธีการฟื้นฟูปรับปรุงดินเสื่อมโทรมให้
สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็น
รูปแบบและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง

กับพื้นที่โครงการฯ ได้เรียนรู้วิธีการจัดการดิน น้ำ และพืชอย่าง ถูกต้องยั่งยืน และไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้ เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้พัฒนา แหล่งน้ำในเขตพื้นที่โครงการให้เพียงพอกับการอุปโภคบริโภค และอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ให้คงความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติ สำหรับเป็นแหล่งศึกษาดูงานและเพื่อการรักษา สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ.

เขาเต่า, โครงการอ่างเก็บน้ำ ชื่อโครงการชลประทานอันเนื่องมา จากพระราชดำริแห่งแรกของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านเขาเต่า ตำบล หนองแก อำเภอกว๊านหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โครงการอ่างเก็บน้ำเขาเต่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ครั้งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรม นาถบพิตรเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรหมู่บ้านเขา เต่า ตำบลหนองแก อำเภอกว๊านหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ

มีพระราชดำริว่า “...ราษฎรส่วนใหญ่ของหมู่บ้านนี้ยังยากจนขาดแคลนน้ำจืดสำหรับอุปโภคบริโภค และไม่มีน้ำเพื่อการเกษตรกรรม อีกทั้งพระภิกษุในวัดเขาเต่าก็ได้รับความลำบากเดือดร้อนเรื่องน้ำ จึงมีพระราชประสงค์ที่จะทรงช่วยเหลือ โดยก่อสร้างเขื่อนดินปิดกั้นน้ำทะเลไม่ให้ไหลเข้ามาตามคลองในหมู่บ้าน และสร้างอ่างเก็บน้ำสำหรับราษฎรได้นำน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภคและทำการเกษตรกรรม...”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงพระสุหร่ายและทรงเจิมเสาเอกทำนบอ่างเก็บน้ำเขาเต่า เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๖.

เขานินซ็อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ชื่อศูนย์สาริตการพัฒนาคองการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแบบเบ็ดเสร็จประจำภาคกลาง ตั้งอยู่ที่ตำบลเขานินซ็อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขานินซ็อนอันเนื่องมาจากพระ

ราชดำริ มีพื้นที่รวมประมาณ ๑,๘๘๕ ไร่ ดำเนินการศึกษา
ค้นคว้าทดลองและสาธิตเพื่อปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพป่า
พัฒนาที่ดินให้มีความสมบูรณ์และสามารถผลิตพืชผลหลาย
ชนิดให้ได้ผลดี

ปัจจุบันมีศูนย์สาขา ๒ แห่ง คือ

๑. ศูนย์บริการพัฒนาบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
๒. โครงการพัฒนาบริเวณเขาชะโงก จังหวัดนครนายก.

เขื่อนเก็บกักน้ำ โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

เขื่อนเก็บกักน้ำคือสิ่งที่สร้างขึ้นขวางกั้นลำน้ำเพื่อกักเก็บ
น้ำไว้ใช้ประโยชน์ในทางชลประทาน พระบาทสมเด็จพระ
ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทาน
พระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่
เกษตรกรรมและชุมชนต่างๆ ด้วยการก่อสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำ

หลายพื้นที่ เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี เขื่อนคลองท่าด่าน จังหวัดนครนายก ฯลฯ เขื่อนเหล่านี้ทำหน้าที่เก็บกักน้ำไว้และระบายออกทีละน้อยๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการเพาะปลูกช่วงฝนทิ้งช่วงหรือในฤดูแล้ง นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่างของกรุงเทพมหานครได้อีกด้วย.

เขื่อนน้ำเข็ญ, โครงการ

ชื่อโครงการพัฒนา
ด้านแหล่งน้ำอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ
ของพระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตั้งอยู่ที่บ้านดอนหัน หมู่ที่ ๑๒ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

โครงการเขื่อนน้ำเข็ญอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำถาวรแทนฝายเดิมที่ชำรุด พร้อมก่อสร้างคลองชลประทานเพื่อช่วยเหลือราษฎรเป็นการด่วน ตามที่ราษฎรตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระ

ปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราช
ดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ณ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๐

กรมชลประทานจึงได้พิจารณาวางโครงการเป็นเขื่อน
ทดน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กขึ้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จไปทอดพระเนตร
บริเวณที่จะสร้างเขื่อนทดน้ำเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.
๒๕๒๐ และมีพระราชดำรัสให้กรมชลประทานก่อสร้างให้แล้ว
เสร็จโดยด่วน กรมชลประทานได้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๐ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.
๒๕๒๒ มีระบบส่งน้ำสายใหญ่ ๒ สาย คือ ผังขวายาว ๐+๖๓๐
กิโลเมตร และผังซ้ายยาว ๐+๙๙๖ กิโลเมตร สามารถส่งน้ำให้
พื้นที่การเกษตรของสมาชิกกลุ่มสหกรณ์น้ำเขียวในฤดูฝน
๒๐,๐๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๑๕,๐๐๐ ไร่ ระบบส่งน้ำในส่วนที่
ต่อจากคลองส่งน้ำของกรมชลประทานนั้นเดิมเป็นของกรม
ส่งเสริมสหกรณ์ แต่กรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่มีงบประมาณใน
การดำเนินการ จึงมอบให้กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุง
ระบบชลประทานทั้งโครงการต่อไปเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๔๐.